NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLO MENGOZZI
prednesené 24. mája 2007 [1]

1. Týmto návrhom na začatie prejudiciálneho konania švédsky Högsta domstolen položil Súdnemu dvoru niekoľko otázok týkajúcich sa výkladu článku 6 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [2].

2. Tieto otázky boli vznesené v rámci veci, v ktorej bol Högsta domstolen vyzvaný, aby sa vyjadril k právomoci tingsrätt de Göteborg rozhodnúť spor medzi Olleom Arnoldssonom a spoločnosťou založenou podľa práva Spojeného kráľovstva Freeport Leisure plc (ďalej len „Freeport plc"), predložený tomuto súdu Olleom Arnoldssonom.

I — Právny rámec

3. Ako je známe, Amsterdamská zmluva tým, že rozšírila právomoci Spoločenstva v oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach, stanovila osobitný právny základ, vďaka ktorému bol Bruselský dohovor z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Bruselský dohovor") začlenený do „prvého piliera práva Spoločenstva".

4. Nariadenie č. 44/2001 (tzv. Brusel I) prijaté na základe článku 61 písm. c) a článku 67 ods. 1 ES zavádza v duchu kontinuity s Bruselským dohovorom [3] nový režim Spoločenstva týkajúci sa súdnych konaní v občianskych a obchodných veciach vo

1 — Jazyk prednesu: taliančina.

2 — Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42.

3 — Pozri najmä odôvodnenie č. 5 a 19 nariadenia.

vzťahu k sporom vykazujúcim cudzí prvok a pohybu rozhodnutí v tejto oblasti [4].

5. Kapitola II nariadenia č. 44/2001 definuje spoločné pravidlá na založenie súdnej právomoci. Oddiel 1 tejto kapitoly obsahuje „Všeobecné ustanovenia“ a skladá sa z článkov 2 až 4, ktoré vymedzujú rozsah osobnej pôsobnosti dotknutej právnej úpravy.

6. Článok 2 ods. 1 stanovuje:

„Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

7. Podľa článku 3 ods. 1:

„Osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly“.

8. Oddiel 2 kapitoly II nariadenia č. 44/2001 nazvaný „Osobitná právomoc“ obsahuje články 5 až 7. Na účely predmetnej veci je potrebné najmä uviesť niektoré ustanovenia článkov 5 a 6, podľa ktorých môže byť osoba, ktorá má bydlisko na území niektorého členského štátu, žalovaná na základe voľby žalobcu na iných súdoch, ako je všeobecný súd, v ktorého obvode sa nachádza bydlisko žalovaného, s ktorými má spor osobitné väzby.

9. Článok 5 stanovuje:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte:

1. a) v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;

4 — Nariadenie č. 44/2001 je záväzné pre všetky členské štáty s výnimkou Dánska, ktoré nevyužilo možnosť „opting in“ stanovenú v protokole č. 5, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o ES, pokiaľ ide o akty Spoločenstva prijaté na základe hlavy IV Zmluvy. Čo sa týka tohto členského štátu, Bruselský dohovor sa bude uplatňovať až dovtedy, kým nenadobudne účinnosť Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Dánskym kráľovstvom o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach z 19. októbra 2005 (Ú. v. ES L 299, s. 62), ktorá rozšírila na Dánsko uplatnenie ustanovení nariadenia Brusel I. Uvedené nariadenie naopak zaväzuje od počiatku Spojené kráľovstvo a Írsko, ktoré zvolili možnosť „opting in“, ktorú mali na základe ustanovení protokolu č. 4.

…

3. vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu, na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody;

…“.

10. Podľa článku 6:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno tiež žalovať:

1. ak ide o jedného z viacerých žalovaných na súde podľa bydliska ktoréhokoľvek zo žalovaných za predpokladu, že nároky sú navzájom tak súvisiace, že je vhodnejšie o nich konať a rozhodnúť spoločne, a tak predísť možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach;

2. ako tretiu osobu v konaní o záruke alebo ručení alebo v inom konaní súvisiacom s treťou osobou na súde, na ktorom sa vedie hlavné konanie, ak sa toto nezačalo výlučne s úmyslom vyňať ju z právomoci súdu, ktorý by inak mal právomoc;

…“

II — Konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

11. Skutkové okolnosti v konaní vo veci samej, ako vyplývajú z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a zo spisu, je možné zhrnúť takto.

12. Olle Arnoldsson, žalovaný v konaní vo veci samej, spolupracoval so spoločnosťou Villages des Marques S.A. (ďalej len „Villages des Marques“), ktorá sa od roku 1996 zaoberá určovaním lokalít vhodných na výstavbu podnikových predajní (factory outlets) v Európe a uskutočňovaním s tým súvisiacich projektov.

13. Niektoré z uvedených projektov, najmä projekt týkajúci sa švédskej lokality Kungsbacka, boli postúpené spoločnosti Freeport plc so sídlom vo Veľkej Británii za úhradu percentuálneho podielu za zhodnotenie vytvorené rozdielom medzi trhovou

hodnotou každej lokality a nákladmi vzniknutými uskutočnením zodpovedajúceho projektu. Podľa údajov vyplývajúcich z dokumentácie priloženej k vyjadreniu predloženému Súdnemu dvoru pánom Arnoldsonnom bola 15. septembra 1999 uzavretá dohoda týkajúca sa najmä lokality Kungsbacka vo forme zmluvy o spoločnom podniku medzi Freeport plc a Trading Places Ltd, materskou spoločnosťou Villages des Marques [5].

14. V rámci rokovaní o postúpení lokality Kungsbacka uzavreli 11. augusta 1999 zástupca Freeport plc a pán Arnoldsson ústnu dohodu, na základe ktorej sa Freeport plc zaviazala zaplatiť druhej strane v okamihu otvorenia zariadenia Kungsbacka sumu 500 000 libier (šterlingov) ako províziu za ukončenie projektu (ďalej len „dohoda“). Táto dohoda bola zo strany Freeport plc potvrdená faxom z 13. septembra 1999, v ktorom sa okrem iného upresnilo, že platbu uskutoční spoločnosť, ktorá bude majiteľom zariadenia.

15. Zariadenie Kungsbacka bolo oficiálne otvorené 15. novembra 2001. Vlastníkom je Freeport Leisure (Sweden) AB (ďalej len „Freeport AB“), ktoré v rozsahu 100 % ovláda Freeport plc prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti Freeport Leisure (Nederland) BV, ktorú Freeport plc tiež ovláda v rozsahu 100 %. Freeport AB, ktorá bola zapísaná 13. septembra 1999 vo Švédsku do obchodného registra pod iným obchodným menom, na jar 2000 nadobudla skupina Freeport.

16. Olle Arnoldsson požadoval od Freeport AB a Freeport plc po otvorení zariadenia zaplatenie provízie dohodnutej v dohode. Vzhľadom na to, že nedostal žiadnu platbu, podal 5. februára 2003 proti obom spoločnostiam žalobu na Tingsrätt de Göteborg, ktorý je súdom, v ktorého obvode sa nachádza sídlo Freeport AB, a domáhal sa určenia, že majú solidárnu povinnosť zaplatiť v jeho prospech sumu 500 000 libier šterlingov alebo zodpovedajúcu sumu vo švédskych korunách spolu s úrokmi.

17. Olle Arnoldsson sa pre určenie súdnej právomoci tingsrätt de Göteborg voči Freeport plc dovolával článku 6 bodu 1 nariadenia č. 44/2001.

18. Freeport plc namietala právomoc švédskeho súdu a napadla uplatniteľnosť ustanovenia uvádzaného žalobcom v predmetnom prípade.

5 — Analogická dohoda týkajúca sa francúzskych lokalít bola uzavretá v ten istý deň medzi Freeport plc, Trading Places Ltd a Villages des Marques.

19. Podľa údajov poskytnutých vnútroštátnym súdom Freeport plc najmä tvrdila, že predmetom žaloby smerujúcej proti nej je zmluva, zatiaľ čo žaloba podaná proti Freeport AB sa môže zakladať iba na mimozmluvnej zodpovednosti, pretože uvedená spoločnosť nielenže nebola zmluvnou stranou dohody, ale k dátumu uzavretia tejto dohody ani neexistovala. Freeport plc zastáva názor, že žaloba proti Freeport AB je neopodstatnená, keďže podľa švédskeho práva nemôžu zo zmluvy vyplývať záväzky na ťarchu tretej osoby. Neexistuje teda riziko nezlučiteľných rozsudkov v prípade, že o žalobe proti Freeport plc a o žalobe proti Freeport AB budú rozhodovať dva rozdielne súdy. Žaloba proti poslednej menovanej spoločnosti bola podaná iba s jediným cieľom žalovať Freeport plc na švédskom súde.

20. Olle Arnoldsson uviedol, že žaloby podané proti obom žalovaným spoločnostiam majú rovnaký zmluvný základ. Podľa O. Arnoldssona konali zástupcovia Freeport plc v okamihu uzavretia dohody na účet Freeport plc, ako aj na účet Freeport AB, ktorá po tom, čo sa stala súčasťou skupiny Freeport, prijala platobný príkaz, ktorý jej Freeport plc na základe dohody udelil. Olle Arnoldsson sa teda domnieva, že medzi Freeport AB a ním existuje prinajmenšom kvázi zmluvný vzťah.

21. Tingsrätt de Göteborg zamietol námietku nedostatku právomoci, ktorú vzniesla Freeport plc. Posledná uvedená podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Hovrätten för Västra Sverige, ktorý potvrdil rozhodnutie vydané v prvostupňovom konaní.

22. Freeport plc sa preto obrátila na Högsta domstolen, ktorý dospel k záveru, že na vyriešenie sporu treba položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa žaloba založená na údajnej povinnosti plnenia akciovej spoločnosti a vyplývajúcej zo záväzku považovať na účely uplatnenia článku 6 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 za založenú na zmluve, aj keď osoba, ktorá záväzok uzavrela, nebola v rozhodnom čase ani

štatutárnym orgánom tejto spoločnosti, ani osobou oprávnenou podpisovať za spoločnosť?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, je predpokladom právomoci podľa článku 6 bodu 1 okrem podmienok, ktoré sú v ňom výslovne uvedené, aj to, že žaloba proti žalovanému s bydliskom v štáte sídla súdu nebola podaná výlučne s úmyslom, aby o žalobe proti inému žalovanému konal iný súd, než ten, ktorý by inak mal právomoc konať vo veci?

3. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku, má sa pravdepodobnosť vyhovenia žalobe podanej proti žalovanému na súdoch štátu, v ktorom má svoje bydlisko, inak brať do úvahy pri určení, či existuje riziko nezlučiteľných rozsudkov na účely článku 6 bodu 1?“

III — Konanie pred Súdnym dvorom

23. Olle Arnoldsson, Freeport plc a Komisia predložili Súdnemu dvoru na základe článku 23 Štatútu Súdneho dvora svoje pripomienky.

IV — Analýza

A — *O prvej prejudiciálnej otázke*

24. Vnútroštátny súd svojou prvou otázkou v podstate žiada Súdny dvor, aby upresnil, či je za okolností uvedených v rozhodnutí vnútroštátneho súdu predmetom žaloby podanej pánom Arnoldssonom proti Freeport AB zmluva.

25. Z údajov uvedených v rozhodnutí vnútroštátneho súdu vyplýva, že táto otázka vychádza z presvedčenia Högsta domstolen, že podmienkou uplatnenia článku 6 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 je *totožný základ* žaloby podanej proti žalovanému s bydliskom v členskom štáte, v ktorom sa nachádza súd, ktorému bola vec predložená, a žaloby smerujúcej proti žalovanému s bydliskom

mimo tohto štátu. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu okrem toho vyplýva, že vnútroštátny súd vyvodzuje toto presvedčenie zo svojho výkladu rozsudku Súdneho dvora vo veci Réunion européenne a i. [6].

26. Skôr, ako vysvetlím dôvody, na základe ktorých sa domnievam, že Högsta domstolen vychádza z nesprávneho výkladu vyššie uvedeného rozsudku, treba pripomenúť režim súvisiacich žalôb definovaný v článku 6 bode 1 nariadenia č. 44/2001, ako vyplýva najmä z upresnení v judikatúre Súdneho dvora.

27. Ako je známe, súčasné znenie tohto článku je výsledkom výkladu zodpovedajúceho ustanovenia Bruselského dohovoru podaného Súdnym dvorom v rozsudku Kalfelis [7], teda výkladu, ktorý bol prevzatý pri začlenení právnej úpravy uvedeného dohovoru do nariadenia č. 44/2001.

28. Súdny dvor v tomto rozsudku stanovil ako podmienku uplatnenia článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru to, že „medzi jednotlivými žalobami podanými tým istým žalobcom proti rôznym žalovaným musí existovať spojitosť“ [8]. Súdny dvor sa ďalej zaoberal otázkou požadovaného typu spojitosti a po tom, čo sa zaoberal totožnosťou pomeru medzi pravidlom uvedeným v článku 22 dohovoru za predpokladu súvisiacich žalôb podaných na súdy rôznych zmluvných štátov [9] a dotknutým ustanovením, upresnil, že posledné uvedené ustanovenie sa uplatní vtedy, „ak sú žaloby proti rôznym žalovaným spojené od ich podania, to znamená ak je tu záujem na ich spoločnom preskúmaní a rozhodnutí, čím by sa predišlo možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach“ [10]. Súdny dvor okrem toho upresnil, že „je úlohou vnútroštátneho súdu overiť v každom jednotlivom prípade, či je táto podmienka splnená“ [11].

29. Na základe článku 6 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 môže byť preto viac osôb s bydliskom v rôznych členských štátoch žalovaných spoločne na súde, v ktorého obvode sa nachádza bydlisko jedného zo žalovaných, za podmienky, že existuje medzi žalobami podanými proti žalovaným náležitá a dostatočná spojitosť. Existencia

6 — Rozsudok Súdneho dvora z 27. októbra 1998, C-51/97, Zb. s. I-6511.

7 — Rozsudok Súdneho dvora z 27. septembra 1988, 189/87, Zb. s. 5565.

8 — Bod 9. Súdny dvor dospel k tomuto výkladu na základe toho, že článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru predstavuje výnimku zo zásady právomoci súdov štátu, v ktorom sa nachádza bydlisko žalovaného, a že „takáto výnimka musí byť upravená tak, že nemôže spochybniť samotnú existenciu zásady“, ako by tomu mohlo byť v prípade, „ak by mal žalobca možnosť podať žalobu proti viacerým žalovaným s jediným cieľom odňať jedného zo žalovaných súdom členského štátu, v ktorom má bydlisko“.

9 — Teraz článok 28 nariadenia č. 44/2001.

10 — Bod 12.

11 — Bod 12.

takejto spojitosti musí byť zistená pri podaní žaloby [12] a musí sa posúdiť s ohľadom na požiadavku jednotného rozhodnutia, aby sa zabránilo možnosti nezlučiteľných rozsudkov.

30. Uvedená spojitosť existuje predovšetkým vtedy, ak žaloby podané proti viacerým subjektom spolu do tej miery medzi sebou úzko súvisia, že musia byť podané v rámci toho istého konania, pretože rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto konania, môže byť vydané iba s ohľadom na všetkých dotknutých účastníkov. Článok 6 bod 1 však nevyžaduje existenciu takéhoto stupňa vzájomnej spojitosti [13], keďže vzťah odôvodňujúci záujem, aby sa o žalobách rozhodlo spoločne a zabránilo sa tak možnosti protichodných rozhodnutí, je postačujúci. Predpoklady, keď žaloby spolu vzájomne súvisia na základe ich predmetu alebo dôvodu, teda tiež patria do sféry uplatnenia článku 6 bodu 1.

31. Treba poznamenať, že vzhľadom na to, že nariadenie č. 44/2001 ani súd Spoločenstva neposkytli pri výklade uvedeného nariadenia alebo predchádzajúceho režimu dohovoru úplný opis situácií, pri ktorých sa uplatní článok 6 bod 1, treba, aby bol režim stanovený uvedeným ustanovením doplnený vnútroštátnymi procesnými pravidlami. Inými slovami, je úlohou vnútroštátneho súdu, ktorému sa vec predložila, ako to bolo okrem iného potvrdené v už citovanom rozsudku Kalfelis [14], pri neexistencii spoločných pravidiel posúdiť na základe jeho vnútroštátneho práva požiadavku spojenia konania na účely výkonu jeho súdnej právomoci v prípadoch, keď je žalovaných viac osôb.

32. Preskúmame teda, či je odkaz na už citovaný rozsudok Réunion européenne a i., ktorý vykonal Högsta domstolen [15], relevantný na účely vyriešenia sporu pred uvedeným súdom.

33. Súdny dvor sa v tomto rozsudku vyjadril v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania k niektorým otázkam vzneseným francúzskym Cour de cassation týkajúcim sa výkladu článku 5 bodov 1 a 3 a článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru. Prejudiciálne otázky boli položené v rámci sporu medzi niekoľkými poisťovacími spoločnosťami, ktoré vstúpili do práv a povinností francúzskej spoločnosti, ktorá bola príjemcom tovaru, ktorý sa poškodil pri námornej a pozemnej preprave z Melbourne do Rungis, a zmluvným prepravcom so sídlom v Sydney,

12 — Pozri bod 12 rozsudku Kalfelis.

13 — Pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Darmon v už citovanej veci Kalfelis, bod 8.

14 — Pozri bod 12 rozsudku.

15 — V poznámke pod čiarou 6.

holandským majiteľom lodi, ktorý uskutočnil námornú prepravu z Melbourne do Rotterdamu, a kapitánom lodi, ktorý mal bydlisko v Holandsku. Obchodný súd v Créteil, v ktorého obvode sa nachádza Rungis, teda miesto dodávky tovaru, vyhlásil, že má právomoc rozhodnúť iba o žalobe podanej poisťovateľmi proti austrálskemu prepravcovi, ale odmietol svoju právomoc, pokiaľ ide o ostatných žalovaných, v prospech súdov v Rotterdame, kde došlo k plneniam zo strany holandského majiteľa lode alebo súdov v Amsterdame, kde má posledný menovaný sídlo, alebo súdov v Sydney. Poisťovatelia tvrdili pred Cour de cassation, ktorému bola vec predložená po tom, čo bol rozsudok Obchodného súdu v Créteil potvrdený Cour d´appel v Paríži, že pokiaľ sa nezistí zmluvný vzťah medzi príjemcom tovaru na jednej strane a majiteľom lode, ako aj kapitánom lode na druhej strane, súdy rozhodujúce vo veci samej mali použiť hraničné ukazovatele stanovené v článku 5 bode 3 Bruselského dohovoru v oblasti mimozmluvnej zodpovednosti a nie článku 5 bode 1, ktorý sa vzťahuje iba na prípady, keď je predmetom sporu zmluvný vzťah. Žalobcovia subsidiárne uviedli, že predmetom žalôb proti jednotlivým žalovaným je tá istá doprava, a spor teda nie je možné rozdeliť.

34. Prvé tri prejudiciálne otázky sa týkali výkladu článku 5 bodov 1 a 3 Bruselského dohovoru a ich cieľom v podstate bolo, aby Súdny dvor rozhodol o zmluvnom základe alebo mimozmluvnom základe nárokov uplatňovaných poisťovateľmi voči holandskému majiteľovi lode a kapitánovi lode, ako aj o výklade pojmu „miesto, kde došlo ku skutočnosti zakladajúcej nárok na náhradu škody“ v zmysle článku 5 bodu 3.

35. Svojou štvrtou prejudiciálnou otázkou sa Cour de cassation naopak pýtal Súdneho dvora, „či možno osobu s bydliskom na území zmluvného štátu žalovať v inom zmluvnom štáte na súde, na ktorom bola podaná žaloba proti inému žalovanému, ktorý nemá bydlisko na území niektorého zmluvného štátu, nielen z toho dôvodu, že predmetom sporu sú súvisiace žaloby, ale tiež preto, že spor nemožno rozdeliť“ [16].

36. Súdny dvor v odpovedi na túto otázku po tom, čo vylúčil, že by boli v predmetnej veci splnené podmienky na uplatnenie článku 22 Bruselského dohovoru [17], pripomenul znenie článku 6 bodu 1 tohto dohovoru a upresnil, že uplatnenie uvedeného ustanovenia je podmienené tým, že „dotknutý spor je pred-

16 — Bod 13.
17 — Body 38 až 41.

ložený súdom miesta, kde má jeden zo žalovaných bydlisko“ [18], čo nie je v predmetnej veci splnené [19].

37. Aj keď toto zistenie bolo samo osebe dostatočné na vylúčenie možnosti dovolávať sa vo veci samej článku 6 bodu 1 dohovoru a na zodpovedanie otázky vnútroštátneho súdu, Súdny dvor napriek tomu pokračoval vo svojich úvahách. Pripomenul spresnenie uvedené v už citovanom rozsudku Kalfelis [20] týkajúce sa podmienok uplatnenia uvedeného ustanovenia [21], ako aj časť tohto rozsudku, v ktorej rozhodol, že súd, ktorý má podľa článku 5 bodu 3 dohovoru právomoc konať a rozhodovať o žalobe, ktorá má z časti mimozmluvný základ, nemá právomoc rozhodnúť o tej istej žalobe, ktorá sa z časti zakladá na mimozodpovednostnej právnej povinnosti [22]. V bode 50 odôvodnenia, ktorý Högsta domstolen uviedol vo svojom rozhodnutí, dospel Súdny dvor k záveru, že „z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade dvoch žalôb v rámci jedného a toho istého konania o náhradu škody smerujúcich proti rôznym žalovaným, z ktorých jedna sa zakladá na zmluvnej zodpovednosti a druhá na zodpovednosti z iného ako zmluvného vzťahu, nemožno usudzovať, že je medzi nimi spojitosť“ [23].

38. Aj keď je možné vykladať takéto tvrdenie v tom zmysle, že Súdny dvor mal v úmysle podriadiť uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru dodatočnej podmienke vo vzťahu k tomu, čo už bolo rozhodnuté v rozsudku Kalfelis — pričom súdy niektorých členských štátov toto tvrdenie skutočne vykladali v tomto zmysle —, domnievam sa, že jeho dosah napriek tomu treba zúžiť na jeho správny rozmer, a to jeho zasadením do správneho kontextu.

39. Ak sa totiž budú posudzovať body 49 a 50 dotknutého rozsudku v ich logickom kontexte, v ktorom sa nachádzajú, zdá sa, že im treba priznať skôr taký význam, že potvrdzujú tvrdenie Súdneho dvora v bode 14 toho istého rozsudku, a to, že v normatívnom systéme dohovoru môžu byť súvisiace žaloby kritériom zakladajúcim právomoc iba v prospech súdu, v ktorého obvode má žalovaný bydlisko. Osobitne sa zdá, že úmyslom Súdneho dvora bolo v týchto častiach výslovne potvrdiť, že nie je relevantná právomoc alternatívnych súdov vo vzťahu k súdu, v ktorého obvode sa nachádza bydlisko žalovaného na účely spojenia konaní v prípade viacerých žalovaných, keď vylúčil, že uvedená právomoc by sa mohla vzťahovať

18 — Bod 44.

19 — Bod 45. Súdny dvor doplnil, že „cieľ právnej istoty, ktorý dohovor sleduje, by nebol dosiahnutý, pokiaľ by skutočnosť, že sa súd zmluvného štátu považuje za súd, ktorý má právomoc voči jednému zo žalovaných, ktorý nemá bydlisko v niektorom zmluvnom štáte, umožňovala žalovať iného žalovaného s bydliskom v niektorom zmluvnom štáte pred tým istým súdom okrem prípadov uvedených v dohovore tak, že by sa na neho nevzťahovali ochranné pravidlá, ktoré tento dohovor stanovuje“ (bod 46).

20 — Poznámka pod čiarou 7.

21 — Body 47 a 48.

22 — Bod 49.

23 — Bod 50.

na viac vzájomne súvisiacich žalôb, ak je táto právomoc odôvodnená iba pri jednej z týchto žalôb.

40. V tomto zmysle tiež treba chápať odkaz na bod rozsudku Kalfelis, v ktorom Súdny dvor vylúčil, že by mohol súd s právomocou podľa článku 5 bodu 3 rozhodovať o skutočnostiach opierajúcich sa o akty alebo skutkové okolnosti, ktoré nie sú mimozmluvné, aj keď sú vznesené v rámci tej istej žaloby. Logickým následkom tejto prekážky je, že súd, ktorému sa predložili dve vzájomne súvisiace žaloby podané proti rôznym žalovaným, pričom predmetom prvej z nich je mimozmluvná zodpovednosť a predmetom druhej je zmluva, nemôže nariadiť spojenie vecí z dôvodu súvisiacich žalôb, pretože by mal na základe článku 5 bodu 3 dohovoru [24] právomoc rozhodnúť o prvej žalobe, ak nie je samostatne daná jeho právomoc vzhľadom na druhú žalobu (napríklad v prípade zhody miesta plnenia zmluvného záväzku a miesta, kde došlo k protiprávnemu konaniu, alebo na základe všeobecného kritéria súdu, v ktorého obvode má žalovaný bydlisko). Spojitosť medzi oboma žalobami totiž nemôže za týchto okolností — a to pri neexistencii väzby s bydliskom jedného zo žalovaných — predstavovať kritérium zakladajúce právomoc a tá nemôže byť odôvodnená na základe vplyvu právomoci podľa článku 5 bodu 3, keďže judikatúra túto možnosť výslovne vylúčila.

41. Ak je takýto význam, ktorý sa má priznať bodom 49 a 50 dotknutého rozsudku, tento rozsudok nevylučuje na rozdiel od toho, čo sa domnieva vnútroštátny súd, uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru v prípade súbehu zmluvných a mimozmluvných žalôb za podmienky, že konania budú spojené v *prospech súdu, v ktorého obvode má jeden zo žalovaných bydlisko*.

42. Výklad bodov 49 a 50 rozsudku Réunion européenne a i., ktorý navrhujem a ktorý Komisia v podstate zdieľa, sa zdá byť v súlade s tým, čo Súdny dvor už vyslovil vo veci Kalfelis a všeobecnejšie s normatívnym systémom Bruselského dohovoru (a teraz nariadenia č. 44/2001).

43. Na jednej strane spadá do línie vytvorenej rozsudkom Kalfelis, na základe ktorého existencia vzťahu spojitosti medzi žalobami za okolností upresnených v tomto rozhodnutí predstavuje *jedinú objektívnu podmienku* uplatnenia článku 6 bodu 1, zatiaľ čo výklad navrhnutý vnútroštátnym súdom znamená naopak v podstate zavedenie dodatočnej

24 — Ale toto platí všeobecne vo všetkých prípadoch, keď je právomoc stanovená na základe hraničných ukazovateľov, ktoré nezohľadňujú bydlisko žalovaného.

podmienky, ktorá vyžaduje totožný základ žalôb podaných proti rôznym žalovaným.

44. Na druhej strane tento výklad nie je v rozpore s cieľmi sledovanými najskôr v rámci systému dohovoru a potom nariadenia č. 44/2001, ku ktorým patrí hľadanie rovnováhy medzi záujmom riadneho výkonu spravodlivosti a požiadavkou zvýšiť súdnu ochranu jednotlivcov v rámci európskeho súdneho priestoru, zatiaľ čo rozdielny výklad tu komentovaného rozsudku, ako ho navrhol vnútroštátny súd, by naopak mohol *neoprávnene obmedziť pôsobnosť článku 6 bodu 1 a ohroziť jeho účel procesnej hospodárnosti bez toho, aby to bolo odôvodnené požiadavkou chrániť ústredný charakter bydliska žalovaného ako všeobecné kritérium zakladajúce súdnu právomoc* alebo zabezpečiť, aby bolo určenie súdu, ktorý má právomoc, predvídateľné.

45. Vo svetle predchádzajúcich úvah sa domnievam, že prvá prejudiciálna otázka vznesená vnútroštátnym súdom vychádza z nesprávneho výkladu judikatúry Súdneho dvora a nie je na účely sporu vo veci samej relevantná. Aj keď sa totiž článok 6 bod 1 nariadenia č. 44/2001 uplatní tiež v prípade súbehu zmluvnej a mimozmluvnej žaloby, riešenie sporu, ktorý má Högsta domstolen rozhodnúť, neznamená, že musí byť vyriešená otázka, či dôvod, o ktorý sa opiera nárok uplatňovaný pánom Arnoldssonom voči Freeport AB, má zmluvnú povahu alebo nie.

46. Preskúmame teda druhú a tretiu otázku, ktorú položil Högsta domstolen.

B — *O druhej a tretej prejudiciálnej otázke*

47. Svojou druhou a treťou prejudiciálnou otázkou, ktorými sa podľa môjho názoru treba zaoberať spoločne, sa vnútroštátny súd Súdneho dvora v podstate na jednej strane pýta, či je uplatnenie článku 6 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 podmienené overením toho, že žaloba proti žalovanému s bydliskom v štáte sídla súdu nebola podaná výlučne s úmyslom, aby o žalobe proti inému žalovanému konal iný súd než ten, ktorý by inak mal právomoc konať vo veci [25], a na druhej strane v prípade zápornej odpovede, či sa má pravdepodobnosť vyhovenia žalobe podanej proti žalovanému na súdoch štátu, v ktorom

25 — Högsta domstolen odkazuje v tejto súvislosti na článok 6 bod 2, v ktorom je táto podmienka výslovne stanovená.

má svoje bydlisko, inak brať do úvahy pri určení, či existuje riziko nezlučiteľných rozsudkov na účely článku 6 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 [26].

48. Zdá sa, že vyššie uvedené otázky sa zaoberajú, nepochybne v rozsahu obmedzenom na uplatnenie ustanovenia, ktoré je predmetom žiadosti o výklad, chúlostivým problémom hraníc podvodného alebo zneužívajúceho uplatňovania právomoci upravenej nariadením č. 44/2001. Nemám v úmysle a ani nepovažujem za nevyhnutné na účely vyriešenia predmetnej veci všeobecne sa zaoberať touto problematikou, preto sa na tomto mieste budem zaoberať iba úvahami výlučne nevyhnutnými na preskúmanie otázok položených vnútroštátnym súdom s tým, že budem brať ohľad na citlivý charakter vecnej tematiky, ktorej sa tieto úvahy týkajú.

49. Ako som už mal príležitosť zdôrazniť, v normatívnom systéme nariadenia č. 44/2001 (rovnako ako predtým v rámci dohovoru) je skutočnosť, že sa požadujú hraničné ukazovatele za predpokladu spojitosti uvedené v článku 6 bode 1 a 2, odôvodnená cieľmi hospodárnosti konania a súdržnosti rozsudkov.

50. Okrem toho som už uviedol, že použitie takýchto ukazovateľov je obmedzené požiadavkou zabrániť neoprávnenému obmedzeniu pôsobnosti všeobecného kritéria súdu, v ktorého obvode sa nachádza bydlisko žalovaného, na úkor právnej istoty pri určovaní súdnej právomoci alebo možnosti nepriamo viac alebo menej systematicky presmerovať vec na súd, v ktorého obvode má žalovaný bydlisko, čo je prípad, v ktorého neprospech sa normotvorca Spoločenstva (a predtým Bruselský dohovor) zrozumiteľne vyjadril.

51. Na účely výkladu ustanovení nariadenia o spojitosti je teda podľa môjho názoru potrebné skúmať vec z hľadiska vzťahu medzi záujmom na riadnom výkone spravodlivosti a dodržiavaním ústredného charakteru súdu, v ktorého obvode má žalovaný bydlisko, ako všeobecného kritéria hraničných ukazovateľov.

52. Napriek tomu je dôležité predovšetkým uviesť, že vzhľadom na to, že hraničné ukazovatele upravené v článku 6 bode 1 a 2 v prípadoch viacerých žalovaných, konaní o záruke alebo ručení alebo v inom konaní súvisiacom s treťou osobou na súde sú alternatívnymi kritériami vo vzťahu ku kritériu súdu, v ktorého obvode má žalovaný bydlisko, žalobca disponuje v tomto ohľade možnosťou *voľby*, ktorú pravdepodobne vykoná s ohľadom na svoj záujem, aby bol spor vyriešený skôr na takomto súde ako na druhom súde. Ide o účinok, ktorý je vlastný normatívnemu systému nariadenia a ktorý možno len ťažko neutralizovať, keďže nemožno zakázať osobe zamýšľajúcej podať žalobu v rámci „európskeho súdneho priestoru“ využiť

26 — Bez ohľadu na nejasnú formuláciu prijatú k tomuto bodu v rozhodnutí vnútroštátneho súdu sa mi zdá, že obsah tretej otázky a jej súvislosť s predchádzajúcou otázkou možno správne zhrnúť tak, ako bolo vysvetlené vyššie.

možnosť, ktorú jej tento systém ponúka pri výbere súdu, ktorý jej pri dodržaní pravidiel tohto systému najviac vyhovuje [27].

53. Takáto možnosť voľby je tak síce priznaná, ale ten istý normatívny systém stanovuje určité mechanizmy umožňujúce obmedziť možnosť vykonávať túto voľbu podvodným či zneužívajúcim spôsobom.

54. Uplatnenie dotknutých ustanovení sa predovšetkým podriaďuje spoločnej podmienke — ktorá okrem iného predstavuje hlavné obmedzenie možnosti využívať alternatívne súdy uvedené v týchto ustanoveniach — spočívajúcej v *existencii skutočného a aktuálneho záujmu na spojení vecí*, ktorá by sa mala posudzovať vyčerpávajúcim spôsobom súdom, ktorému bola vec predložená, podľa *objektívnych* okolností posúdenia, ktoré sú vlastné veciam, o ktorých má tento súd rozhodovať, ako je intenzita vzťahu spojitosti, ktorý ich charakterizuje, a stupeň blízkosti so súdom.

55. V prípadoch konaní o záruke alebo ručení alebo v inom konaní súvisiacom s treťou osobou na súde, pri ktorých je všeobecne daná vnútorná spojitosť s hlavnou žalobou [28] a pri ktorých na rozdiel od prípadov viacerých žalovaných uvedených v článku 6 bode 1 nedochádza nevyhnutne ku spojeniu konaní pred súdom, v ktorého obvode má žalovaný alebo tretia osoba bydlisko, vyplýva dodatočné obmedzenie uplatniteľnosti hraničných ukazovateľov, o ktoré ide, z výslovného ustanovenia vylučujúceho prípady, v ktorých sa zdá, že hlavná žaloba bola podaná iba preto, aby bol žalovaný v rámci konaní o záruke alebo ručení alebo v inom konaní súvisiacom s treťou osobou odňatý svojmu súdu [29].

56. Je namieste uviesť, že toto obmedzenie tak, ako vyplýva zo znenia článku 6 bodu 2 nariadenia č. 44/2001, bráni uplatniteľnosti kritéria hraničných ukazovateľov uvedeného v tomto ustanovení ako v prípadoch, keď by bolo jeho uplatnenie *podvodné*, tak v prípadoch, keď sa jeho uplatnenie ukáže ako *zneužitie výkonu* práva voľby, ktoré má

27 — V rámci určitých hraníc je *forum shopping*, ktorý je chápaný — podľa definície, ktorú tomuto pojmu prisúdil generálny advokát Ruiz Jarabo Colomer — ako „voľba súdu podľa výhod, ktoré môžu vyplývať z hmotného (alebo aj procesného) práva, ktoré sa uplatní“ (pozri návrhy prednesené 16. marca 1999 vo veci C-440/97, GIE Groupe Concord a i., Zb. s. I-6307, najmä s. 6309, poznámka pod čiarou č. 10), nepochybne prípustný.

28 — Pozri rozsudok Súdneho dvora z 26. mája 2005, GIE Réunion européenne a i. (C-77/04, Zb. s. I-4500, bod 30), a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs 24. februára 2005 v tej istej veci (bod 22).

29 — V už citovanom rozsudku GIE Réunion européenne a i. sa Súdny dvor zrejme domnieva, že táto podmienka je splnená, ak existuje vhodný vzťah spojitosti medzi hlavnou žalobou a žalobou súvisiacou s treťou osobou. Ako však ďalej lepšie uvidíme, existencia uvedeného vzťahu spojitosti nie je vždy dostatočná na to, aby vylúčila možnosť podvodu alebo zneužitia právomoci.

žalobca [30], to znamená jeho výkonu na *iný účel ako ten, na ktorý bolo určené* [31].

57. Högsta domstolen sa pýta Súdneho dvora, či sa toto obmedzenie uplatní tiež na článok 6 bod 1 nariadenia č. 44/2001 aj v prípade neexistencie výslovného ustanovenia v tomto ohľade.

58. Komisia navrhuje zápornú odpoveď na túto otázku. Zastáva názor, že článok 6 bod 1 nariadenia treba vykladať v tom zmysle, že ak existuje náležitý vzťah spojitosti medzi žalobami, nemalo by sa usilovať o zistenie cieľov, ktoré žalobca sleduje. Tento výklad potvrdzuje už citovaný rozsudok Kalfelis [32], v ktorom podmienka existencie spojitosti medzi žalobami bola považovaná za podmienku, ktorá je spôsobilá vylúčiť, aby voľba, ktorú poskytuje žalobcovi článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru, bola uskutočnená s jediným cieľom odňať jedného zo žalovaných súdom štátu, v ktorom má bydlisko [33].

59. Nedomnievam sa, že môžem súhlasiť s názorom Komisie, pokiaľ ide o výklad, ktorý navrhuje.

60. Predovšetkým nesúhlasím s výkladom už citovaného rozsudku Kalfelis. Podľa môjho názoru nie je možné vyvodiť z tohto rozhodnutia iný záver ako ten, že úmyslom Súdneho dvora bolo stanoviť *domnienku* neexistencie podvodu či zneužitia, ak existuje osobitný vzťah spojitosti požadovaný Súdnym dvorom [34]. Okrem toho z jedného neskoršieho rozsudku možno jasne vyvodiť, že túto domnienku možno vyvrátiť, pokiaľ okolnosti umožnia preukázať, že uplatnenie hraničných ukazovateľov uvedených v dotknutom ustanovení je podvodné alebo zneužívajúce [35].

30 — Zdá sa, že doktrína uznáva, že voľba medzi jednotlivými hraničnými ukazovateľmi, ktorú má žalobca na základe ustanovení nariadenia č. 44/2001, predstavuje skutočné subjektívne právo žalobcu, ktoré je logickým dôsledkom práva na účinnú súdnu ochranu.

31 — A to priznať žalobcovi lepšiu súdnu ochranu jeho práv prostredníctvom možnosti spojiť súvisiace žaloby proti rôznym subjektom pred jediným súdom.

32 — Poznámka pod čiarou 7.

33 — Pozri body 8 a 9.

34 — Tá istá domnienka bola zrejme prijatá v rozsudku GIE Réunion européenne a i., už citovanom v poznámke pod čiarou 28 (pozri body 32 a 33).

35 — Pozri rozsudok Súdneho dvora z 13. júla 2006, Reisch Montage (C-103/05, Zb. s. I-6827), v ktorom Súdny dvor v bode 32 pripomína, že „pravidlo osobitnej právomoci uvedené v článku 6 bode 1 nariadenia č. 44/2001 nemožno vykladať tak, aby to umožnilo žalobcovi podať žalobu smerujúcu proti viacerým žalovaným s jediným cieľom odňať niektorého z nich súdu členského štátu, v ktorom má bydlisko“, pričom vylúčil, že by tomu tak bolo v konaní vo veci samej. Prejudiciálna otázka vznikla v rámci konania na rakúskom súde, ktorého predmetom boli dve rozdielne žaloby s tým, že prvá smerovala proti osobe s bydliskom v Rakúsku, voči ktorej bolo skôr začaté konkurzné konanie, druhá proti spoločnosti, ktorá ručila za záväzok poslednej uvedenej. Vzhľadom na to, že žaloba podaná proti prvému žalovanému bola vyhlásená za neprípustnú z dôvodu zákazu podania žaloby po tom, čo bol vyhlásený konkurz, si vnútroštátny súd položil otázku, či sa za týchto okolností môže žalobca legitímne dovolávať článku 6 bodu 1 na odôvodnenie právomoci súdu, ktorému bola vec predložená, s ohľadom na druhého žalovaného. Napriek tomu, že obe žaloby spolu nepochybne súviseli, Súdny dvor jasne naznačil, že právomoc súdu, ktorému bola vec predložená, môže byť spochybnená, ak sa zneužíva. Okolnosťou, ktorá viedla Súdny dvor k tomu, že tento predpoklad v predmetnej veci vylúčil, a ktorá vyplýva zo znenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu, bola zrejme skutočnosť, že sa nepredložil dôkaz o tom, že žalobca vedel o konkurze, a nekonal teda v dobrej viere.

61. Výklad navrhovaný Komisiou ďalej naráža na zistenie, že existencia vzťahu spojitosti medzi žalobami požadovaného článkom 6 bodom 1 nariadenia č. 44/2001, ak zabezpečuje uplatnenie tohto ustanovenia v súlade s jeho *ratio*, napriek tomu nevylučuje možnosť žalobcu využiť právomoc uvedenú v uvedenom ustanovení s jediným cieľom odňať jedného zo žalovaných súdom členského štátu, v ktorom má bydlisko, a nevylučuje tak riziko podvodu či zneužitia. Tak tomu môže byť napríklad v prípade, ak je osoba žalovaná na súde, v ktorého obvode má bydlisko *ďalší žalovaný, ktorý je fiktívny*, teda žalovaný, proti ktorému bola podaná žaloba, ktorá síce *objektívne súvisí* so žalobou podanou proti prvému žalovanému, ale je *zjavne* neopodstatnená alebo na nej žalobca nemá žiadny skutočný záujem [36].

62. Zastávam názor, že uplatniteľnosť jednotných kolíznych noriem stanovených nariadením č. 44/2001 je všeobecne obmedzená v prípade *podvodu týkajúceho sa súdnej právomoci*, ku ktorému dôjde vtedy, ak je uplatnenie uvedených noriem výsledkom konania žalobcu, ktoré má za cieľ a za následok vyňať právny vzťah, ktorý je predmetom sporu, z právomoci súdov daného členského štátu alebo presmerovať konanie na súdy členského štátu, ktoré by v prípade neexistencie takéhoto konania nemali právomoc. Súdny dvor už nakoniec uznal uplatniteľnosť takéhoto obmedzenia prinajmenšom v prípade, keď došlo k podvodu prostredníctvom manipulácie hraničných ukazovateľov spôsobilých umelo vytvoriť súdnu právomoc [37].

63. Chúlostivejšia je naopak otázka [38], či možno vyvodiť z normatívneho systému nariadenia č. 44/2001 všeobecný zákaz *zneužitia voľby súdu* a či takéto zneužitie bráni založeniu súdnej právomoci súdu,

36 — Poukazovanie na pravidlo určenia právomoci stanovené v článku 6 bode 1 nariadenia č. 44/2001 tak mohlo viesť napríklad k cenzúre v konaní vo veci samej, ktoré viedlo k rozhodnutiu Súdneho dvora v už citovanej veci Reisch Montage, keby sa zistilo, že žalobca nekonal v dobrej viere.

37 — Pozri rozsudok Súdneho dvora z 20. februára 1997, MSG (C-106/95, Zb. s. I-911), týkajúci sa výkladu článku 5 bodu 1 Bruselského dohovoru. Súdny dvor uviedol v bode 31 odôvodnenia, že „ak majú účastníci konania možnosť dohodnúť si miesto plnenia zmluvných záväzkov, ktoré sa odlišuje od miesta, ktoré by bolo určené na základe práva, ktorým sa spravuje zmluva bez toho, aby mali povinnosť dodržať osobitné formálne podmienky, nemôžu s ohľadom na systém zavedený dohovorom stanoviť iba s cieľom určiť súd s právomocou miesto plnenia, ktoré nemá žiadny skutočný vzťah s podstatou zmluvy a v ktorom by nebolo možné splniť záväzky vyplývajúce zo zmluvy podľa jej podmienok“. Pozri tiež rozsudok Súdneho dvora zo 4. júna 1985, Malhé (220/84, Zb. s. 2267).

38 — Táto otázka patrí do všeobecnejšieho rámca mechanizmov, ktoré slúžia na zistenie a odstránenie zneužívania ustanovení nariadenia a nakoniec bránia tomu, čo sa definovalo ako *„forum shopping malus“*. Požiadavka zabezpečenia potrebného účinku a jednotného uplatnenia ustanovení dohovoru a ďalej nariadenia č. 44/2001, ponechajúc hraničným ukazovateľom používaným týmito ustanoveniami objektívny význam — nevyhnutný na účely zabezpečenia predvídateľného charakteru určenia súdu s právomocou — viedla Súdny dvor k tomu, že v tomto ohľade zaujímal aj naďalej veľmi opatrný prístup, ktorý vyvolal v rámci doktríny kritiku. Pozri najmä rozsudky Súdneho dvora z 27. apríla 2004, Turner (C-159/02, Zb. s. I-3565), o *„anti-suit injunctions“*, a z 9. decembra 2003, Gasser (C-116/02, Zb. s. I-14693), o prekážke začatého konania.

ktorému bola vec predložená, a podmieňuje teda uplatniteľnosť jednotných kolíznych noriem [39] alebo či má takéto zneužitie iba vplyv na prípustnosť žaloby [40] bez toho, aby bolo dotknuté rozloženie právomoci na základe ustanovení nariadenia.

64. Ako som už naznačil, nemám v úmysle sa touto otázkou zaoberať v tomto štádiu podrobnejšie. Aj keď, ako som už mal príležitosť uviesť, zákaz, ktorým je podmienená uplatniteľnosť ukazovateľov stanovených v článku 6 bode 2 nariadenia č. 44/2001, je formulovaný tak, že sa vzťahuje ako na prípady podvodu, tak aj na prípady zneužitia voľby súdu, nevidím žiadny dôvod, najmä v súvislosti s požiadavkami jednotného uplatnenia a autonómneho výkladu ustanovení nariadenia, ktorý by bránil tomu, aby sa tento zákaz vzťahoval tiež na prípady upravené v článku 6 bode 1.

65. Takéto analogické rozšírenie zákazu uvedeného v článku 6 bode 2 okrem toho, že bolo už implicitne schválené Súdnym dvorom [41], umožňuje najmä vylúčenie uplatnenia článku 6 bodu 1 na situácie, ktoré nepatria do jeho prirodzenej pôsobnosti, alebo možnosť dovolávať sa pravidla o určení právomoci uvedeného v tomto ustanovení, ak má za cieľ uspokojiť záujmy, ktoré nie sú chránené.

66. Pokiaľ ide o overenie dodržania tohto zákazu, je úlohou súdu, ktorému bola vec predložená, aby stanovil, či uplatnenie článku 6 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 napriek objektívnej spojitosti medzi žalobami podanými proti rôznym žalovaným má za jediný cieľ odňať jedného z týchto žalovaných súdom členského štátu, v ktorom má bydlisko. Považujem však za potrebné v tejto súvislosti dodať, že ako skutočnosť postačujúca na to, aby bol u žalobcu zistený úmysel podvodu alebo zneužitia bez toho, aby došlo k neoprávnenému obmedzeniu pôsobnosti tohto ustanovenia, sa mi nezdá okolnosť, že žaloba podaná proti žalovanému s bydliskom v členskom štáte, v ktorom sa nachádza súd, ktorému bola vec predložená, sa *zdá byť neopodstatnená*, pretože je potrebné, aby bola takáto žaloba v okamihu svojho podania *zjavne neopodstatnená* — do tej miery, že sa javí ako *umelo vytvorená,* — alebo aby na nej žalobca nemal žiadny skutočný záujem.

39 — Ako v prípade článku 6 bodu 2 nariadenia č. 44/2001 a predtým Bruselského dohovoru.

40 — Súdny dvor upresnil, že na určenie podmienok prípustnosti žaloby treba uplatniť vnútroštátne procesné pravidlá, aj keď s výhradou, že uplatnenie týchto pravidiel neohrozí potrebný účinok pravidiel o právomoci stanovených dohovorom (rozsudok Súdneho dvora z 15. mája 1990, Hagen, C-365/88, Zb. s. I-1845, body 17 až 20).

41 — Pozri rozsudok Reisch Montage, už citovaný v poznámke pod čiarou 35.

67. Na základe informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom sa mi pritom nezdá, že by žaloba podaná O. Arnoldssonom proti Freeport plc predstavovala tieto znaky.

68. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby odpovedal na druhú prejudiciálnu otázku takto:

Článok 6 bod 1 nariadenia č. 44/2001 musí byť vykladaný v tom zmysle, že neumožňuje žalobcovi podať žaloby proti viacerým žalovaným s jediným cieľom odňať jedného zo žalovaných súdom členského štátu, v ktorom má bydlisko, a to i v prípade, že tieto žaloby sú spojené tak úzko, že je účelné o nich konať a rozhodnúť spoločne a tak predísť možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach.

69. Pokiaľ ide o tretiu prejudiciálnu otázku, vzhľadom na to, že bola položená za predpokladu zápornej odpovede na druhú otázku a že navrhujem Súdnemu dvoru, aby odpovedal na túto otázku kladne, iba dopĺňam, že preskúmanie rizika nezlučiteľných rozsudkov, ku ktorému má súd, ktorému bola vec predložená, pristúpiť podľa článku 6 bodu 1 nariadenia č. 44/2001, musí byť vykonaný s prihliadnutím na všetky relevantné faktory.

70. Rovnako ako Komisia sa domnievam, že uvedené preskúmanie by mohlo tiež obsahovať posúdenie pravdepodobnosti úspechu žaloby podanej proti žalovanému s bydliskom v obvode súdu, ktorému bola vec predložená. Takéto posúdenie má napriek tomu konkrétny praktický význam na účely vylúčenia rizika nezlučiteľných rozsudkov iba vtedy, ak sa uvedená žaloba javí ako zjavne neprípustná či neodôvodnená.

71. Musím však zdôrazniť, že táto téza je zrejme v rozpore so záverom, ku ktorému dospel Súdny dvor v už citovanom rozsudku Reisch Montage, keďže Súdny dvor vylúčil, že zjavná neprípustnosť žaloby podanej proti žalovanému s bydliskom v členskom štáte, v ktorom sa nachádza súd, ktorému bola vec predložená, z dôvodu námietky neprípustnosti stanovenej vnútroštátnym právnym poriadkom by mohla mať vplyv na možnosť dovolávať sa pravidla o určení právomoci súdu uvedeného v článku 6 bode 1 nariadenia č. 44/2001 voči žalovanému s bydliskom v inom členskom štáte [42].

42 — Návrhy, ktoré predniesol v tejto veci generálny advokát Ruiz Jarabo Colomerom, boli protichodné.

V — Návrh

72. Na základe vyššie uvedených úvah navrhujem Súdnemu dvoru, aby odpovedal na prejudiciálne otázky položené Högsta domstolen takto:

Článok 6 bod 1 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že neumožňuje žalobcovi podať žaloby proti viacerým žalovaným s jediným cieľom odňať jedného zo žalovaných súdom členského štátu, v ktorom má bydlisko, a to i v prípade, že tieto žaloby sú spojené tak úzko, že je účelné o nich konať a rozhodnúť spoločne, a tak predísť možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach.